

Slutrapport för projektet ”Hållbar digitalisering och OpenSym 2019” (Dnr 627/2018)

410/2019

Huvudsökande: Professor Björn Lundell, Ph.D. (Högskolan i Skövde)

Totalt anslag: 45000 SEK

KONKURRENSVERKET	
2019-12-27	
Avd	AF
Dnr	410/2019
KSnr	363 Aktbil 6

Projektets syfte och betydelse

Den 20-22 augusti 2019 arrangerades den mycket prestigefulla internationella konferensen, ”The 15th International Symposium on Open Collaboration” (OpenSym 2019)¹, i Skövde. I anslutning till OpenSym 2019 genomfördes den 19 augusti 2019 konferensen ”Hållbar digitalisering: Möjligheter och hinder”² som riktade sig till praktiker, primärt inom offentlig sektor. Finansiellt stöd för genomförande av konferensen ”Hållbar digitalisering: möjligheter och hinder” samt stöd till (inbjudna) internationella experter till OpenSym 2019 har erhållits från Konkurrensverket.

Projektets genomförande

Konferensen ”Hållbar digitalisering: Möjligheter och hinder” behandlade olika perspektiv och teman som ger möjligheter och innebär hinder för en hållbar digitalisering. Under konferensen behandlades olika former av inlåsnings effekter som hindrar en hållbar digitalisering, samt olika dimensioner av öppenhet (öppen programvara, öppna standarder, öppen data, etc.) som kan möjliggöra en hållbar digitalisering. Dagen behandlade flera olika perspektiv som starkt relaterar konkurrensneutralitet och möjligheten för organisationer att utveckla och anskaffa IT-system utan att detta (medvetet eller omedvetet) leder till konkurrenshinder.

Mer specifikt så behandlades hållbar digitalisering under konferensen utifrån fem övergripande teman:

- 1) *Grundläggande principer och förutsättningar för hållbar digitalisering*, där fokus var på grundläggande begrepp och principer som utgör förutsättningar för en konkurrensneutral och innovativ digitalisering (se länk³ till presentationsbilder).
- 2) *Licenser och andra legala utmaningar för hållbar digitalisering*, som gav en översikt av olika licenser och legala utmaningar som behöver hanteras då organisationer genomför digitaliseringsprojekt (se länk⁴ till presentationsbilder).
- 3) *Dagens inlåsningspraktik då myndigheter och kommuner genomför digitaliseringsprojekt*, som innehöll en genomgång av hur dagens praktik leder till olika inlåsnings effekter som hindrar hållbar digitalisering (se länk⁵ till presentationsbilder).
- 4) *Licensmässiga utmaningar för att hantera myndigheters data och handlingar i molntjänster och slutna filformat*, som behandlar ett antal juridiska utmaningar för organisationer som använt (och

1 <https://opensym.org/os2019/>

2 <https://www.his.se/en/Research/informatics/Software-Systems-Research-Group/Article20190819/>

3 https://www.his.se/PageFiles/60956/2019-08-19_HD2019-Skovde-Theme-1_Lundell_PUBL.pdf

4 https://www.his.se/PageFiles/60956/2019-08-19_HD2019-Skovde-Theme-2_Katz_PUBL.pdf

5 https://www.his.se/PageFiles/60956/2019-08-19_HD2019-Skovde-Theme-3_Lundell_PUBL.pdf

fortfarande använder) onlinetjänster (molnlösningar) och slutna IT-standarder för att upprätta och förvalta den egna organisationens information (se länk⁶ till presentationsbilder).

5) *Rekommendationer och strategier för hållbar digitalisering*, där fokus var en diskussion om olika vägval och strategier för att hantera olika risker för inlåsning som undviker ohållbar digitalisering.

Konferensens olika teman belyste ur olika aspekter både ”hinder” samt ”möjligheter” till hållbar digitalisering. Rapporten från den studie som Konkurrensverket publicerat om konkurrenshinder och inlåsning i IT-standarder⁷ (genomförd av Prof. Lundell tillsammans med kollegor) behandlades och diskuterades ingående utifrån flera olika perspektiv under denna konferens. Detta gav mycket god exponering av den rapport som publicerats av Konkurrensverket och goda möjligheter att, på ett ingående sätt, diskutera de rekommendationer som finns i rapporten med den grupp forskare som utvecklat dessa och med alla övriga deltagare. Dagen präglades av interaktion och strategiska diskussioner mellan deltagarna dels i samband med de fem olika tematiska presentationerna samt i samband med en posterutställning.

Programmet för konferensen ”The 15th International Symposium on Open Collaboration” (OpenSym 2019) innehöll totalt 21 artiklar för presentation och publicering (där 17 var forskningsartiklar och 4 var posters) inom det bredare området öppen samverkan. Därutöver innehöll konferensen tre inbjudna presentationer (”keynotes”), där den första presentationen gavs av Allison Randal⁸ (titel ”Healthy open collaboration in and beyond the software domain”), den andra presentationen gavs av Andrew Katz⁹ (titel ”Designing a licence for open collaboration: insights from development and use of the CERN Open Hardware Licence”) och den tredje presentationen gavs av Gustav Nilsson¹⁰ (titel ”Open data in research on humans – promises and challenges”).

Utfall

Konferensen ”Hållbar digitalisering: Möjligheter och hinder” hade 60 registrerade deltagare från ett antal olika organisationer inom företrädesvis offentlig sektor, varav ett antal strategiskt betydelsefulla organisationer utifrån de utmaningar som konferensen behandlade. Det fanns även registrerade deltagare som var företrädare för organisationer inom privat sektor. Bland deltagarna fanns representanter från IT-intensiva statliga myndigheter, regioner, kommuner och privata företag som levererar IT-lösningar till offentlig sektor.

Konferensen ”The 15th International Symposium on Open Collaboration” (OpenSym 2019) hade 42 registrerade deltagare från 15 olika länder i fem olika världsdelar. Bland deltagarna fanns flera ledande forskare inom området, forskarstuderande samt deltagare från företag och andra typer av organisationer.

Finansiellt stöd från Konkurrensverket skulle enligt ansökan täcka kostnader för fika och lunch för konferensen ”Hållbar digitalisering: Möjligheter och hinder” samt kostnader som avser logi, resa och deltagande för inbjudna internationella experter (”keynotes”) till konferenserna. Vad beträffar ekonomiskt utfall så hade konferensen ”Hållbar digitalisering: Möjligheter och hinder” kostnader för fika och lunch för ”Hållbar digitalisering: Möjligheter och hinder” (8389 SEK), kostnader för

6 https://www.his.se/PageFiles/60956/2019-08-19_HD2019-Skovde-Theme-4_Katz_PUBL.pdf


7 <http://www.konkurrensverket.se/publikationer/it-standarder-inlasning-och-konkurrens.-en-analys-av-policy-och-praktik-inom-svensk-forvaltning/> ”IT-standarder, inlåsning och konkurrens: En analys av policy och praktik inom svensk förvaltning” (Uppdragsforskningsrapport 2016:2)

8 <https://opensym.org/os2019/keynotes/#AllisonRandal>

9 <https://opensym.org/os2019/keynotes/#AndrewKatz>

10 <https://opensym.org/os2019/keynotes/#GustavNilsson>

logi (9200 SEK), resa (6040 sek) och deltagande (deltagaravgifter 16200 SEK och middag 849 SEK) för keynotes till konferenserna. Den sammanlagda kostnaden som det finansiella stödet från Konkurrensverket behöver täcka är således 40678 SEK. Det ekonomiska utfallet är beskrivet i detalj i bilaga 1.



Björn Lundell, Professor, Högskolan i Skövde

20 december 2019

Datum